

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

CENA PRENUMERATY: Miesięcznie z przesyłką pocztową 3 zł. — Dla odbierających pismo na miejscu 2 zł. 25 gr. Cena pojedynczego numeru 10 groszy. Kocio czekawo w Poczтовой Kasze Oszczędnościowej Nr. 61205.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
Częstochowa, ul. P. Marji 52. Tel. 2245. Skrz. p. 45.
Redaktor lub jego zastępca przynajmniej codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10-3 po poł. Bekopisów nadawanych redakcja nie zwraca.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetryowy prasą tekstem 50 gr. W tekście i adreście 40 gr., za tekstem 30 gr. Drobne ogłoszenia wiersz napisowy 25 gr., każdy dalszy wiersz po 15 gr. Najtańsze ogł. drobne zł. 150. Ogłoszenia zamiejscowe i matrymonijalne 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. W numerach świątecznych i niedzielnych ceny o 25 proc. drożej. Ogłoszenia skłonne, fantazyjne, cyfrowe i bilansowe o 50 proc. drożej.

W sprawie rezerwatu geologicznego na Jasnej Górze.

W zachodniej części miasta Częstochowy znajduje się dość obszerne wzgórze, na którego północno-wschodnim cyplu rozsiadł się panujący nad miastem klasztor O. O. Paulinów od nazwy wzgórza Jasnogórskim zwany.

Wzgórze to od południa i zachodu ma u swych stóp rozległą nizinę, wymytą w latach jury środkowej, ciągnącą się aż do granicy Śląska; ze wschodu zaś leży szeroka dolina rzeki Warty, oddzielająca nasze wzgórze od malowniczego pasa skałek wapiennych jury górnej, t. zw. pasma Krakowsko-Częstochowskiego, na którego wyniosłościach widzimy w oddali ruiny zamku Olsztynskiego i przez Odrowąża jeszcze fundowany klasztor w Mstowie.

Od północy wznosi się wał moreny czołowej środkowo-polskiego zlodowacenia, przecinający w poprzek pasmo Jury i grzebiący jego północną część pod masami zwałów glin, żwirów i piasku. Jedynie gdzieśindziej, z pod pokrywy dyluwialnej, sterczy odosobnione wzgórze wapieńskie skaliste lub wyłania się odsłonięty przez erozję płat utworów starszych.

Prace dawniejszych autorów: Puscha, Zejsznera, Roemera i Michalskiego ograniczają się do mniej lub bardziej zwizualnych opisów geologii okolic Częstochowy na tle budowy całego pasma. Dopiero Bu-

łkowski, zachęcony pracami Roemera i Michalskiego, przystępuje do badań szczegółowych, których wynikiem była piękna do dzisiejszego dnia mająca jeszcze bardzo dużą wartość, monografia stratygraficzna i paleontologiczna Jasnej Góry.

Z tą chwilą Jasna Góra (w literaturze często wymieniana jako Częstochowa)

staje się punktem klasycznym nietylko dla okolic Częstochowy i dla całego pasma Krakowsko-Wieluńskiego, lecz nawet w znaczeniu europejskim. Liczne dzieła Reussa, Laubego, Neumayra; Teissyre'a i innych z opisami faun jurajskich z okręgu krakowskiego, które ukazały się w stódmym i ósmym dziesięciu lat ubiegłego stulecia, ograniczają się do fauny balnińskiej górnego białego i keloweju. Bułkowski kładzie główny nacisk na też leżące warstwy dolnego oksfordu. W monografii swej do 2 nowych gatunków, opisanych z Jasnej Góry przez Roemera, Bułkowski dodaje jeszcze 15 nowych gatunków amonitów. Całkowita lista fauny, opisananej przez niego z Jasnej Góry, obejmuje około 150 gatunków.

Dzięki pracy Bułkowskiego oksford dolny Jasnej Góry staje się na przeciąg wiełu lat jednym z najlepiej opracowanych w Europie. Jego znaczenie podnosi jeszcze fakt, że występują tam bardzo obfite amonity, na których jest oparty podział jury na piętra i poziomy. Dla badań szczegółowych jest więc fauna Jasnej Góry jedną z tych faun podstawowych, z którymi, chcąc określić wiek odnalezionych gdzieśindziej warstw, porównywa się nowo zebrany materiał. Z tego też powodu dane o profilach i faunie Jasnej Góry trafiają do podstawowych podręczników geologii.

Późniejsze prace paleontologiczne, dotyczące faun z dolnego oksfordu Francji, Szwajcarii i Niemiec południowych, rozszerzyły znacznie naszą znajomość fauny tego poziomu. Wśród form opisanych przez Bułkowskiego znaleziono wiele nowych gatunków przez niego nie wyróżnionych. Z drugiej strony stwierdzono duży zasięg terytorjalny typowych gatunków jasnogórskich, odnajdując je w Jurze Szwajcarskiej, w dolinie Rodanu, w obrzeżeniu Zagłębia Paryskiego, w Jurze Szwabskiej, Frankońskiej i t. d.

Nie ustają jednak i dalsze badania na miejscu. Prace Kontkiewicza, Semiradzkiego, Rebindera i Koroniewicza przynoszą dużo nowego materiału. Szczególnie interesują się Jasną Górą dwaj ostatni badacze. Rebinder opisuje stąd typowy białoczerwony płat jurajski, Koroniewicz zbiera obfitą faunę górnego keloweju. W ostatnich latach pracuje w tych okolicach Premik, a M. Wiśniewska zbiera materiały do monografii polskich Rhyntonellidae jurajskich. Wreszcie moje badania (niepublikowane) pozwoliły mi na podstawie szczegółowych studiów profilu jasnogórskich przeprowadzić nowe rozpo-

CZEM BĘDĘ?

Nieraz gdy sobie w kątku usiedzę,
To myślę o tem, czem ja też będę?
Lub może będę dzielnym ulanem,
Wac w cichej włosce skromnym plebanem.

Może też lina pójde kolejka:
Będę malarzem, jak nasz Matejko.
Lecz jakimkolwiek iść ze chce szlakiem,
Zawsze zostanę dobrym Polakiem.

Statystyka i rzeczywistość

Przed sezonem zimowym, w którym kwestia bezrobocia wysunie się na czoło zagadnień społecznych „Kurier Bydgoski” zastanawia się nad pytaniem, jaka może być faktyczna liczba bezrobotnych w Polsce? Odpowiedź tego pisma odbiega daleko od cyfr statystyki oficjalnej.

Liczba dwięście tysięcy, podawana przez Urzędy pośrednictwa pracy wobec 34 milionowej ludności kraju, stanowiłaby zaledwie nieco więcej ponad pół procent ogółu tej ludności i nie dawałaby się odczuwać. Pewien minimalny odsetek bezrobotnych istniał zawsze i wszędzie, nawet w okresach pomyślnej koniunktury i był zjawiskiem nigdy nie budzącym grozy, a już w żadnym razie nie mógł być wyrazem klęskowym położenia, jak to się dzieje w obecnym czasie. Sądząc tylko z sytuacji w Warszawie, oraz z wszy stkich większych ośrodków Polski, moż na przyjąć za pewnik, że liczba bezrobot nych w całym państwie conajmniej sze- ściokrotnie jest wyższa, aniżeli ją podają Urzędy pośrednictwa pracy. Tak licząc — conajmniej milion dwięście tysięcy osób, a wliczywszy w to roduńcz, przy najostrożniejszym operowaniu liczbami,

otrzymamy conajmniej dwa miliony głów I to jest dopiero prawda, której nie u- względniają żadne statystyki.

Zapewne, że państwo nie mogłoby u- trzymywać tej liczby rzeszy bezrobot- nych. I wogóle z tem utrzymywaniem dar- mowem ludzi sprawa jest nie w porządku. Ludzie chcą pracy, a nie darmowych za- pomóg. I minęły już chyba te czasy, kie- dy wymyślano bezsensowne roboty pu- bliczne w rodzaju przesywywania piasku z kępki na kępki nad Wisłą, albo opla- wione w myśl doktryn socjalistycznych płacenie ludziom za nierobstwo, gdy sa- mo pojęcie pracy było czemś zienawi- rzonem i podlegało zwalczeniu.

Pracę zatem trzeba dać ludziom. I wszelkie roboty publiczne w zakresie za- trudnienia bezrobotnych winny mieć sens, być celowe. A na to przy dobrej woli znaleźć będą się mogły środki. Wszel kie bowiem inwestowane kwoty w owe celowe roboty publiczne, mogłyby być amortyzowane w sposób nader łatwy i korzystny dla państwa i ogółu obywa- teli”.

Zima za pasem. Najwyższy czas pomy- śleć, jak złagodzić klęskę bezrobocia.

Kino „LUNA”
w Częstochowie.
Od soboty dnia 4-go listopada r. b.
WYSWIETLAMY REKORDOWĄ
ARCYWESOLĄ
PIERWSZA POLSKO-CZESKĄ
KOMEDIĘ DŹWIĘKOWĄ p. t.

12 KRZESEŁ

W rolach głównych asy kinematografii:
**DYMSZA
BURIAN
POGORZELSKA**

Film 12 krzeseł, osiągnął w Warszawie, rekordowe powodzenie, wyświetlany jest od 6 tygodni bez przerwy.

SMIECH! HUMORY! ZABAWA!
Nad program: Dodatki dźwiękowe.
Do filmu 12 krzeseł, aparatura dźwiękowa ulepszona najnowszym wynalazkiem technicznym.

Niniejszem uprzejmie zawiadamiam Szanowną Klientelę, że

FILJA

meo Składu Aptecznego przy ul. Panny Marji № 24 z dniem 5-go listopada r. b. przeniesiona została do CENTRALI

Aleja P. Marji Nr. 29.
Telefon 20-36.

Zygmunt Orłowski
Właściciel Składu Aptecznego.

TELEGRAMY

WYKRYCIE WIELKIEGO SPISKU ANTYFASZYSTOWSKIEGO WE WŁOSZACH.

Paryż. — Wedle doniesień dziennika emigracji włoskiej „Liberta”, wychodzącego w Paryżu, władze włoskie odkryły na wielką skalę zakrojone tajne sprzyżenie antyfaszystowskie w związku z czym aresztowano wielu wybitnych członków organizacji faszystowskiej. Wśród aresztowanych znajdują się członkowie dyrektorium faszystowskiego (21).

MUSSOLINI CHCE ZMUSIĆ KAWALERÓW DO ZENIACZKI.

Rzym. — Z kół zbliżonych do rządu słychać, iż Mussolini zamierza już w najbliższej przyszłości wydać niezwykle ostry rozporządzenie przeciw kawalerom. M. in. zamierzone jest wydatne podwyższenie podatku dla nieżonatych mężczyzn pełnoletnich. Poza tem zredukowaniu mają być wszyscy państwowi urzędnicy-kawalerowie, a na ich miejsce mają być przyjęci ojcowie rodzin, przyczem specjalnie względami cieszyć się będą ojcowie jaknajbiedniejszych rodzin.

Jak słychać — Mussolini chce użyć wszelkich stojących do jego dyspozycji środków, aby nakłonić obywateli do zawierania małżeństw i do zakładania jaknajbiedniejszych rodzin.

Niekzemność niemiecka

Paryż. — „Le Jour” przynosi wywiad z dyrektorem laboratorium miejskiego, które zajmują się zbieraniem i zabezpieczaniem ludności przed skutkami wybuchów maszyn piekielnych, pozostałościach z Niemców podczas wojny. Jak się okazuje, laboratorium to usawa w ciągu roku przeciętnie około 350 pocisków, granatów i bomb z terenów, które doznały swego czasu inwazji niemieckiej. Niemcy pozostawili celowo cały szereg bomb, których wybuch miał nastąpić dopiero po upływie dłuższego przeciągu czasu.

W tym celu posługiwali się oni mieszaniną kwasu siarkowego i siarczuanu miedzi, w którym był zanurzony koniec mechanizmu, powodującego wybuch. Z biegiem czasu kwas przeżerał końcówkę, i go, co zkołof ulniało przytrzymywaną przez nią sprężynę i powodowało wybuch.

Pomiędzy pociskami, których obecność sygnalizują do laboratorium, około 10 proc. jest w stanie, nadającym się do wybuchu.

ANTYSEMITYZM W AUSTRII

Wiedeń. — Żywe komentarze w prasie wiedeńskiej wywołał artykuł organu chrześcijańsko-społecznych „Reichspost”, w którym dziennik ten w omawianiu usiłowań, mających na celu sprowadzenie młodzieży austriackiej na drogi właściwe, uderzył w ton antysemitki, wykazując, że antysemityzm nie jest wynalazkiem hitlerowskim i atakując poza tem część prasy wiedeńskiej, która całkowicie przemilczała prześladowania katolików w Meksyku oraz Hiszpanii, rozzmuchując jedynie kilka ekscesy antyżydowskich w Niemczech hitlerowskich i uważając je za najważniejsze wydarzenie chwili.

Obryzanie zbrojenia Niemiec

Genewa. — Nowe zbrojenia niemieckie, o których codziennie nowe wiadomości nadchodzą do Genewy, zaczynają wierać wrażenie nie tylko w kółach Ligi

Narodów, ale i w opinii szwajcarskiej.

Wczoraj były to rewelacje dziennika antywerskiego „Metropole”, demaskującego 8 fabryk holenderskich, które wyrabiają amunicję dla Niemiec. „Eclairage de Nice” podaje dalsze dane o ukrytych w Holandji przed zawieszeniem broni niemieckich formach do fabrykowania armat 12-metrowej długości, które zostały dnia 11 października przewiezione statkiem holenderskim „Roelfina” Renem do Düsseldorfu.

Mimo tych licznych danych, widać ze strony kierownictwa Ligi Narodów jedynie beznadną inercję.

Załamaniem się planu Roosevelta odbudowy gospodarczej.

Kapitulacja przed wielkim przemysłem. — Alarmujące pogłoski londyńskie.

Londyn. — Prasa angielska w sposób sensacyjny informuje o sytuacji w Ameryce, twierdząc, że prez. Roosevelt nosi się z zamiarem porzucenia całego swego planu odbudowy gospodarczej w jego obecnej formie i oddania akcji odbudowy w ręce wielkiego przemysłu.

Kontrola życia gospodarczego i społecznoo Stanów Zjednoczonych, która spoczywa obecnie na podstawie przeprowadzonych przez Roosevelta kodeksów pracy w ręku państwowej administracji odbudowy gospodarczej miałaby przejść w ręce przedstawicieli przemysłu, którym udzielonyby zarazem daleko idących pełnomocnictw zarówno w zakresie gospodarczym, jak i społecznym.

Według nowego planu nowa organizacja miałaby przybrać formę federacji pracodawców z wyłączeniem pracobiorców.

Dotychczasowy dyrektor przemysłu gen. Johnson miał jakoby wyrazić zgodę na ten nowy plan przebudowy gospodarczej, a zgoda Johnsona oznaczać ma — zdaniem dzienników angielskich — że uzyskał on przedtem zgodę prez. Roosevelta.

Zdaniem jednakże prasy londyńskiej, opozycja w zbierającym się w styczniu kongresie amerykańskim jest w możności odwieść prez. Roosevelta od jego zamiarów.

Trudno jest twierdzić, w jakim stopniu wiadomości w prasie angielskiej są istotne i poważne i w jakim stopniu inspirowane, aby znaleźć wytlumaczenie w opinii publicznej za niepowodzenie rokowań angielsko-amerykańskich w sprawach długów, zainicjowanych przez rząd Mac Donalda.

OVOMALTINE

jedyna odżywka witaminowa
DOSTĘPNA DLA WSZYSTKICH
reklamowa puszka
za 1,20 zł.
Ovomaltina wzmacnia
organizm i nerwy.

dokonaną pracę przez swój rząd oraz zamierzenia na najbliższą przyszłość. Wskazuje na dalsze pogłębianie się kryzysu na świecie oraz na płynność zjawisk zasadniczych w życiu państw i narodów.

Świat nie mógł się dotychczas zdecydować na jakies wspólne posunięcie celem wybrnięcia z obecnej sytuacji. Ten brak współpracy, fiasko międzynarodowych obrad odbija się oczywiście ujemnie na biegu wypadków.

Rząd polski jest gotów współpracować z wszystkimi, tak w sprawach politycznych, jak i gospodarczych. Polska pracuje nad utrzymaniem pokoju i utrwaleniem bezpieczeństwa naszego kraju.

Premier wskazuje następnie na sukcesy Polski na terenie międzynarodowym. Jeśli chodzi o zagadnienia gospodarcze trzeba twarodo stać przy hasle „własnymi siłami”. Premier wskazuje, że rządy polskie stanowczo odrzucają receptę inflacyjną i inne niebezpieczne eksperymenty.

Program zasadniczy rządu ująć można w następujących tezach: utrzymanie równowagi budżetowej, stałość i pewność pieniądza, przywrócenie zdrowych warunków kalkulacji produkcyjnej, ożywienie obrotów gospodarczych przez popieranie zdrowej inicjatywy prywatnej i społecznej, jak również przez ujednolicenie polityki gospodarczej rządu z wysiłkami i inicjatywą społeczną.

Następnie premier przedstawia co rząd już w tej mierze zrobił przez wydanie odpowiednich zarządzeń. Z dużym uznaniem premier mówi o rezultatach Pożyczki Narodowej.

Przechodząc do omówienia kwestji rozpiętości cen i dochodów, premier oświadcza, że stanowisko rządu wobec kartelu cementowego powinno być odstąpieniem wobec innych. Zkołof przedstawił mowca wynik akcji Funduszu Pracy. Odnosnie do zamierzeń na przyszłość premier Jędrzejewicz zapewnia, że rząd poświęci wiele uwagi położeniu wsi, pragnie podnieść produkcję rolną do opłacalności. Dzięki temu że rząd wyraził gotowość przyznawania ziemi za należności podatkowe umożliwi mu to przeprowadzenie osiedlenia na ziemi bezrolnych, racjonalną parcelację.

Dalej mowca wskazuje na nadzieje, jakie rząd wiąże z powstaniem Funduszu Inwestycyjnego. Pod koniec przemówienia premier zaznacza, że istnieją objawy uspokojenia i stabilizacji, jak również nieznacznej poprawy sytuacji gospodarczej.

Przechodząc do zagadnień polityki wewnętrznej, premier Jędrzejewicz stwierdza stabilizację. Widzi, że panuje jednolita myśl przewodnia: praca dla państwa. Oświadcza, że na horyzoncie politycznym nie zarysowują się żadne zmiany. Obóz majowy nie przekaże nikomu swojej władzy. Ciągłość polityczna zostanie nadal utrzymana.

Obok stabilizacji politycznej nastąpiło również złagodzenie walk społecznych, jest to dowodem dojrzałości klasy robotniczej. Kończąc, szef rządu poruszył jeszcze zagadnienia konstytucyjne, które stoją przed Izbniami i oświadczył, że bez zamykania oczu na trudności widzi możliwości zajęcia przez Polskę wielkiego miejsca w rodzinie narodów.

Po krótkiej przerwie zabrał głos minister skarbu prof. Zawadzki.

Na wstępie stwierdza że kryzys nie zachwiał ani ideowymi ani materialnymi podstawami naszej egzystencji. Po tem stwierdzeniu minister omawia zmiany, jakie zaszły w polityce gospodarczej państw w ciągu ostatnich miesięcy.

Na ile wstrząsów, które przeżyły inne kraje minister z dumą podnosi, że Polska tego nie doznała. Dzieje się to dzięki odpowiedniej polityce gospodarczej rządu.

Zasadnicze wytyczne to równowaga budżetowa, stałość waluty, równowaga między cenami a dochodami. Ta polityka prowadzi do stabilizacji, oczywiście na niższym poziomie, aniżeli przed kryzysem. Do tej stabilizacji obecnie się zbliżamy. Dowodem pewnej stabilizacji jest stałość dochodów skarbowych.

W tem miejscu minister szczegółowo omawia wszystkie odcinki życia gospodarczego Polski oraz działalność państwo-

Kinoteatr „EDEN”, Aleja 12.
Ostatnie dni
Najznakomitsi agtyści stolicy
Karolina Lubieńska,
Junosza-Stepowski,
Samborski, Węgrzyn,
Zelwerowicz, Leszczyński,
Owariło i wielu innych
w wielkim dzwónku polskim
wytwórni „AFINKA”

W Dniu Zadusznym.

W czwartek, jako w dzień Zaduszy, odbyło się uroczyste złożenie wieńców na grobie Nieznanego Żołnierza przez przedstawiciela Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, przez przedstawiciela Prezesa Rady Ministrów oraz przedstawiciela ministra Spraw Wojskowych. W imieniu Pana Prezydenta Rzeczypospolitej wieńiec złożył szef gabinetu wojsko gen. Głogowski, w imieniu p. premiera — podsekretarz stanu Lechnicki, w imieniu p. Marsz. Piłsudskiego — wiceminister Spr. Wojskowych gen. Fabrycy. Na zdjęciu moment po złożeniu wieńców.

Otwarcie sesji sejmowej

Warszawa. — Wczoraj o godz. 10.20 przed południem rozpoczęło się pierwsze w tej sesji plenarne posiedzenie Sejmu. Przedtem od godz. 9-iej rano obradowały wszystkie lokale klubów parlamentarne ustalając swoją taktykę, przygotowując

wnioski itd. Na posiedzenie posłowie przybył bardzo licznie, zjawili się też niemal wszyscy członkowie rządu. Galeria natomiast dla publiczności nie była zbyt szczerlnie obsadzona.

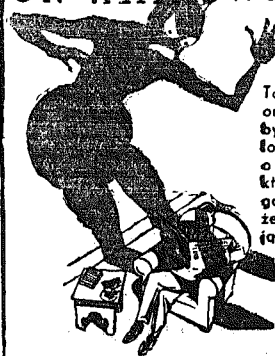
Na wstępie p. marszałek odczytał zarządzenie Prezydenta o otwarciu sesji, za komunikował Izbie przeprowadzone przed sześciu miesiącami zmiiany w rządzie, za rządził odczytanie 78 rozporządzeń Prezydenta, wydanych na zasadzie pełnomocnictw, wreszcie zawiadomił że od ministra spraw wewnętrznych wpłynęło pismo o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności dyscyplinarnej pos. Wróbla (Kl. Ur.), od posłów zaś Kochana (Kl. Ukr.) i Sendera (komunisty) zawiadomienie o zrzeczeniu się mandatów.

Następnie p. Switalski wygłosił przemówienie na cześć zmarłych w ostatnim okresie posłów śp. Franciszka Marjańskiego z klubu Narodowego, śp. Jarosława Oleśnickiego z kl. Ukraińskiego, śp. Stanisława Krzyżowskiego z Ch. D. i śp. Ignacego Boernerha b. ministra poczty i pos. z BB. Izba złożyła im hołd przez powstanie.

Przystąpiono zkołof do pierwszego czytania preliminarza budżetowego na rok 1934/35. Głos zabrał premier Jędrzejewicz.

Na wstępie swego przemówienia premier Jędrzejewicz zaznacza, że pragnie Izbie przedstawić w ogólnych zarysach

ON WAM ŚWIATŁO ZASŁANIA

Odpędzcie cień z przed Waszych oczu.

To jest cień prądozercy. Wcisną się on do Waszego domu wraz z każdą nową żarówką. Oszukał Was przekonywując o swej rzekomej tanioci. Jest to kłamstwo, które wydobylismy na światło dzienne drogą próby fotometru. Fotometr dowiódł, że pełnowartościowe żarówki Philipsa dają Wam pełną wartość za Wasze pieniądze.

Fotometr posiada komórkę fotoelektryczną i jest przeznaczony do porównania zużycia prądu i wydajności światła dwóch dowolnych żarówek.

ŻARÓWKI PHILIPSA
CHRONIĄ WASZE OCZY — Dają o wasza kieszeń

Kino-Teatr „STYLOWY”
w Częstochowie
Dzień w niedzielę po raz ostatni!
Największe arcydzieło świata
KING KONG
z utworem FAT FRAY, R. ARMSTRONG
W niedzielę 5 b. m. o 12.30 w pol.
NIEPOTRZEBNE DZIECKO

należenia do obozu rządowego, znajdują się w położeniu akcjonariuszów dzisiaj - tylko rządowi dobrze się dzieje.

Omówiwszy zagadnienie żydowskie, prof. Rybarski zakończył słowami: „Naród polski nie potrafi wykrzesać w dzisiejszej zatrutej atmosferze twórczego entuzjazmu. Uważam, że te metody dla państwa i narodu są szkodliwe i dlatego też walczymy i żadne represje, żadne nowe sposoby, ani strach nas nie przełamają”.

Po przemówieniu pos. Rybarskiego marszałek Świątalski zarządził przerwę obiadową.

Po przerwie obiadowej przemawiał poseł Róg w imieniu Stronnictwa Ludowego.

Posel Róg nie podziela rządowego optymizmu, uważa, że stan gospodarczy kraju stale się pogarsza, wskazuje na spadek konsumpcji, na zmniejszenie się wywozu, poczem podnosi, że wywóz cukru, który sprzedaje się w Anglii po 16 gr. i służy tam za pokarm dla świń, kosztuje w kraju 1.40 zł. Podaje przykłady, że dyrektor cukrowni Chodorów pobiera rocznej pensji 170.000 zł., a remuneracji 103.000 zł.; dyrektor cukrowni Przeworsk ma 30 tys. do larów rocznie, a remuneracji 100.000 zł. W innych cukrowniach płace są identyczne. Dłety dzienne panów dyrektorów w czasie rozjazdów wynoszą 400 zł.

Przechodząc do omówienia sytuacji ludności wiejskiej pos. Róg opisywał katastrofalne położenie wsi, wskazując, że np. w pow. żywieckim wiele dzieci nie chodzi do szkół z powodu braku odzieży. Niekiedy jedna koszula wystarczy musi na 3-je dzieci. Nędza materialna nie jest jednak największym złem. Obecnie odbiera się chłopom wszelkie prawa obywatelskie, nienaruszalność mieszkania, wolność osobista, wolność zgromadzeń i samorząd. Z wyznaczeniem wyborów do rad gromadzkich już na 4 listopada zakoczono ludność, wskutek czego wybory te nie będą mogły być wyrazem woli ludu i nie różnią się niczem od komedii wyborów hitlerowskich. Policja przesładuje chłopów, uświadomionych politycznie. Na tle tej nędzy i złego traktowania chłopów zrozumieli są tragiczne wypadki, jakie rozegrały się w Małopolsce. Poseł Róg odiera insynuacje prasy satanicyjnej, jakoby wypadki te zorganizowało Stronnictwo Ludowe i zajmuje się prze-

Tak wygląda tableta Takigal
Tabletki Takigal działają szybko przy bólach reumatycznych, podgrze, bólach nerwowych i głowy, grypie i przeziębieniu. Tabletki Takigal są do nabycia we wszystkich aptekach w opakowaniu po 14 i 42 tabletki.

biegiem procesów w Rzeszowie i Tarnowie. Stwierdza następnie, że rozruchy chłopie nie miały charakteru społecznego. Tam, gdzie policja zmuszona była w pierwszych dniach opuścić daną miejscowość, panował wyjątkowy porządek. Oddział wojska, który szedł na miejsce rozruchów, chłopci powitali okrzykiem: „Niech żyje wojsko polskie!”. To, że rozruchy miały ten charakter, zwracając uwagę na agitatorów Stronnictwa Ludowego”. Gazety satanicyjne nawołują do rozwiązania Stronnictwa Ludowego. Gdybyście panowie rozwiązali wszystkie organizacje polskie i wpuścili ruch ludowy pod ziemię, tobyście dopiero zobaczyli, jak wyglądałaby rozruchy chłopie.

Za budżetem, stronnictwo mówcy głosować nie będzie, gdyż uważa go (budżet) za pełnomocnictwo i fundusz dyspozycyjny dla rządu.

W dalszym ciągu przemawiali posłowie: Byrka z BB, Niedziałkowski (PPS) i Ponikowski (Ch. D.).

cząco ogłosił przewód sądowy za skonczone oraz udzielił głosu prokuratorowi. Prokurator przemawiał około 2-ch godzin operując się na przyznaniu się oskarżonej oraz na wyniku dochodzenia sądowego. Prokurator nie znajduje dla oskarżonych żadnych okoliczności łagodzących i domaga się dla nich najwyższego wymiaru kary.

Po przemówieniu prokuratora zabrał głos obrońca Malisz, adw. Aschenbrenner, który w dwugodzinnym przemówieniu domagał się najpierw przekazania sprawy do sądu zwykłego, operując się na orzeczeniu ekspertów i zeznaniach wielu świadków, a w razie odrzucenia tego wniosku, o zastosowanie okoliczności łagodzących i niestosowanie najwyższej kary.

Przemówienie obrońcy Maliszowej, adw. Warenhaupta, trwało do 12 w nocy, peczęm przewodniczący odczytał rozprawę do dn. 4 b. m. rano. Dziś zabiorą głos Maliszowie w ostatnim słowie, poczem ogłoszony będzie wyrok.

W pale wiadomosci JAN Wiedet będzie w film Jan Na premjura. Wystąpi I dot' Pucc Massenet Monach spad w E snieżna w W ubiegtzon narcia WNIOSK Warszawa dzeniu S nagly klę domagają borów gr Klub N sek w sp sła w Poz Nov opart

W Warszawie Fundusz nach. Min dzie mógł 100 milion szczone w nie nastapan. W 20 proc. kasy skarb Na kont dusu Pra mierzona wych i wo kolejojaw. Szczucin o we itd.

W Warszawie Fundusz nach. Min dzie mógł 100 milion szczone w nie nastapan. W 20 proc. kasy skarb Na kont dusu Pra mierzona wych i wo kolejojaw. Szczucin o we itd.

Klub Szachistów w Częstochowie (Aleja Nr. 14)

zaprasza wszystkich szachistów miasta Częstochowy i okolicy do wzięcia udziału

W TURNIEJU SZACHOWYM o mistrzostwo miasta Częstochowy.

Informacji udziela sekretariat klubu codziennie w godzinach od 19-ej do 21-ej

Maliszowie przed sądem doraźnym

Wyrok dopiero dziś w sobotę.

Kraków. — Po zakończeniu przesłuchiwania świadków sąd na wczorajszej rozprawie przystąpił do odczytania akt sprawy.

Sensacyjnie brzmią zeznania Nalepówny, która dzieliła cel więzienną wraz z Maliszową. Do niej oskarżona mówiła wiele o swem złem życiu. Powiedziała: — Nie chciałam mordować, lecz nie miałam innego wyjścia! Musiałam strzelać! Gdyby mój mąż został skazany na śmierć, popełnię samobójstwo!

Z dalej odczytanych dokumentów wynika, że zamordowany Przebinda, nieznaczny listonosz, znał od półtora roku Maliszę i wyrażał się o nim ujemnie. Nazywał go „laziakiem” i „niedoszłym aktorem”.

Na uwagę zasługują jeszcze pismo dyrekcji poczty i telegrafów, z którego dowiadujemy się, iż nieznaczny Przebinda, wychodząc krytycznego dnia na obchód regionu, zabrał ze sobą 18.604 złote i 90 gr. Łupem bandytów padło 17.586 zł. 78 groszy, resztę rozdzielił Przebinda przed przybyciem na fatalne miejsce.

Kończy się czytanie aktów, trybunał przystępuje do przejrzania dowodów rzeczowych.

A więc zwinięty w kłębek płaszcz Malisz, na którego rękawie widnieją przezroczyste plamy — krew niewinnych ofiar, torba listonosza Przebindy, ubranie Malisz, w którym był na miejscu zbrodni, podziurawiony kulami kapelusze Ślusiecka, czapka Przebindy z daszkiem, uszkodzo-

nym od kuli rewolwerowej. A dalej dowody, podkreślające prawdziwość tłumaczenia się oskarżonych. A więc duży worek, sporządzony z siemienka, którego ewentualne użycie nie byłoby zaprowadziło może Maliszów przed sąd doraźny. Sznurki i pstronki, wreszcie walizki, w których zbrodnica para niosła materiał na miesiąc czynu.

Zkoile odczytują swą opinię biegli. Opinia biegłych prof. Olsbrychta i Jankowskiego odnosi się do stanu umysłowego i zdolności rozpoznawczych czynu oskarżonych.

Prof. Olsbrycht stwierdza, że Malisz jest psychopata konstytucjonalnym. Tacy nie mają należących hamulców etycznych, ani moralnych i popadają często w kolizję z prawem. Obrzmyła większość przestępców składa się właśnie z psychopatów.

Malisz jest obarczony dziedzicznie, gdyż matka jego była przez pewien czas umysłowo chora, a siostra zmarła z obłąkaną. Tem samem musimy przyjąć, że zdolności Malisz, do kierowania swem postępowaniem, zdolności oceniania następstw swych czynów były do pewnego stopnia osłabione.

Natomiast Maria Maliszowa jest osobą bystrą, sprawną i inteligentną. Psychicznie jest zupełnie dojrzała i zrównoważona. W chwili popełnienia zaruconego jej czynu była w pełni rozpoznania jego znaczenia.

O godz. 5 sąd ogłosił przerwę, a o godz. 6-ej wznowiono posiedzenie i przewodni-

Z procesu o podpalenie Reichstagu.

Berlin. — Na wczorajszą rozprawę przeciwko domniemyanom sprawcom pożaru Reichstagu zawezwano 16 świadków, w tem dwie Rosjanki rodem z Moskwy, niejakie Weiss i Arbore, obie znajome oskarżonego Popowa.

Pierwsza z nich zeznaje, że Popow mieszkał z żoną przez szereg miesięcy w Tomliño, w jednym z przedmieść Moskwy, w willi, zajmowanej przez małżonków Weissów. Do willi tej wprowadził się Popow w lutym 1932 r., a w końcu lipca wyjechał na Krym, skąd wrócił przed koniec października 1932 r. Podczas swego pobytu w Tomliño i Moskwie, gdzie świadek spotkał się trzykrotnie z Popowem, oskarżony nosił nazwisko Petkow.

Nadprokurator Rzeszy stawia pytanie, czy jest wogóle możliwe posługiwanie się w Rosji sowieckiej przybranym nazwiskiem. Na pytanie to wstaje Dymitrow i w mentorskim tonie udziela wyjaśnień o stosunkach sowieckich, poczem dodaje ironicznie: „Tak, tak, pan prokurator musi się jeszcze dużo uczyć”.

Przewodniczący udziela Dymitrowi ostrej nagany, poczem sąd udaje się na naradę i uchwała wykluczenie Dymitrowa z rozprawy do poniedziałku 6 b. m. Włącznie. Policja wyprowadza Dymitrowa z sali pomimo żywych jego protestów.

KAMPANJA WYBORCZA W NIEMCZECH.

Berlin. — Punktem kulminacyjnym kampanii wyborczej w zagłębiu Ruhry były masowe zgromadzenia w Essen, na których przemówienia wygłosili wicekanclerz Papeń i kanclerz Hitler. Obecnych było 60.000 ludzi. Przemówienia transmi-

BÓLE REUMATYCZNE
LUMBAGO
ISCHIAS
oraz wszelkie Nerwobóle iazy (kol stawow), sławy
SAPONTHOL „MAYLI”
Najwyższe odamanie na wystawach w Londynie,
Paryżu, Wiedniu, Marajll i t. d.
Już jednorazowe użycie sprawożda znaczną ulgę.
Do nabycia we wszystkich aptekach i składach aptecznych.

Instalujące od 5-ciu lat
KURSY GIMNAZJALNE
prowadzone przez zespół dyplomowanych profesorów miejscowych szkół średnich przyjmujące jeszcze zapisy kandydatów (ek). Przygotowuje się w zakresie 7-mlu odd. Szkoły Pomocniczej i gimnazjum. Kurs jednej klasy trwa pół roku. Nauka w godz. wieczornych.
Oplata miesięczna niska.
Dla powojskowych, urzędniców państwowych i bezrobotnych specjalne ulgi. Kancelaria czynna od godz. 9-7 wiecz. Kafeteria i kółko p. tygodniowe, brama

Czy choroby płucne są uleczalne?

pytanie to nader ważne zjawia się z pewnością wszystkim tym, którzy cierpią na astmę...

PUHLMANN & Co., Berlin 320 Muggelstr. 25-25a.

Z KRAJU.

(-) Ofiary hitleryzmu. Przez 5 dni i noc w oczekalni dworca Warszawa...

(-) Skazanie za wypożyczenie gazet. Sąd w Jarosławiu skazał na 6 miesięcy więzienia Antoninę Kułecz, właścicielkę kiosku z gazetami...

(-) Dalszy rozłam wśród narodowych socjalistów na Śląsku. Po pierwszym rozłamie w partii narodowych socjalistów...

gdzie kilkudziesięciu członków opozycji N. S. P. R. zebrało się na narady wraz z bojówką...

Skazanie defraudantów z Funduszu Bezrobocia.

Sosnowiec. - W sądzie okręgowym w Sosnowcu zapadł wyrok w głośnym procesie o nadużycia na szkodę funduszu bezrobocia.

Nadużycia polegały na tem, że zorganizowana szajka 14 osób, pobierała na podstawie sfałszowanych zaświadczeń zapomogi z funduszu bezrobocia...

Wyrokiem sądu skazani zostali: kontroler funduszu bezrobocia Franciszek Lisowski, oraz Stanisław Chudzik i brat jego Teofil...

Na rzecz funduszu bezrobocia przysądzone powództwo cywilne w kwocie 8.000 zł. od wszystkich skazanych.

Na rzecz funduszu bezrobocia przysądzone powództwo cywilne w kwocie 8.000 zł. od wszystkich skazanych.

naczynia brudne itd. Fabrykę opieczętowano do czasu dokonania przeróbek w myśl wskazań lekarza sanitarnego.

(-) Fantastyczna przỵgoda. Bencjan Lew z Otwocka miał osobliwą przỵgode. Gdy czekał na przystanku tramwajowym...

(-) Wyrok na rotn. Grudzieńskiego. Proces bandy fałszerzy książeczek P. K. O. kierowanej między innymi przez rotmistrza Grudzieńskiego...

AUTO-ELEKTROTECHNIKA J. WYKA

Uzwojenia dynamo-maszyni elektromotórów, naprawa elektryczności samochodowej i motocyklowej. Akumulatory samochodowe, motocyklowe i radiowe. Naprawa i ładowanie.

Zarząd Komitetu Rodzicielskiego przy Państwowym Gimnazjum im. R. Traugotta w Częstochowie...

KTO ZAMIERZA KUPIĆ franki, kapy i narzutki zachęca obejrzeć dziś **WYSTAWĘ FIRANEK** w firmie **I. RZAŚIŃSKI** Częstochowa, 2-ga Aleja 29.

US POKÓJ NERWY **MERIDIOL** jest prawdziwym dobroczynstwem przy różnych dolegliwościach nerwowych...

OFIARY. Chrześc. Cech Rzeźniczo-Wedliniarzy dla najbardziej potrzebujących...

Dr. Paweł Broniatowski ordynuje w chorobach wenerycznych i skórnych od 9 do 12 i od 4 - 8. Panie od 12 - 1 po poł. ul. P. Marji 21, tel. 18-94.

ZAKŁAD Nowotomice Szlifierski i Cylindrowy...

RADJO! RADJO! reperacja radiotelefonów, ładowanie i reperacja akumulatorów...

ZAWIADOMIENIE. Dnia 1 listopada 1933 r. praoawnia tapicerska W. urjana została przeniesiona...

PROFESOR matematyki przyspasa-bia do matury, oraz do wszystkich klas szkół średnich z matematyki i fizyki...

NADRABIAM potrzebuję 10 groszy od pary, podnoszę ocenę, przyjmuję włosy, sutki, przyjmuję włosy...

ZARAZ do wynajęcia 6 pokoi z kuchnią, Kilńskiego 3.

DO WYNAJĘCIA 2 - 3 4-pokojowe mieszkanie z wszelkimi wygodami...

KURS KROJU szycia ubrań damskich, dziecięcych i modelowa-nia zastępują w zupełności znane w kraju i zagranicą opatentowane przỵgody „Patron Express” krouju nowoczesnego...

ZPOWODU KRYZYSU Ondulacja 60 gr., strzyżenie Pań 50 gr., oraz strzyżenie i golenie po-cienach b. niskich w Zakładzie fryzjerskim H. Lewi, Warszawska 13...

CENY KRZYSZYWE! Magazyn „Szyk” Aleja Wolności nr. 3/5, brama żelazna w podwórzu...

PIECIE szamotowe i żelazne, ru-rzy i kolana blazenne najtaniej sprzedaje H. Brum, Nowy Rynek 2.

POTRZEBNA inteligentna osoba, lat średnich, z doskonałą znajomością kuchni w charakterze gospodyni...

UCZNIWA przyjmie fryzjer 27 p. Koszarzy Zawady. 3016

MEBLE kuchenne tańsz sprzedam - Aleja Wolności nr. 11 m. 10. 3021

UCZNIWA do praktyki przyjmie. Zakład fryzjerski, ul. św. Barbary 15/17, Piella.

WYCHOWAWCZYNI młoda, świadcząca pierwszorzędnie, poszukuje posady z nauczaniem, lub bez, chętne wyjeździe. Łaskawe oferty do „Renomu” pod „M. K.” lub tel. 13-77. 1589

JEDNO mieszkanie do wynajęcia, ul. Kiedrzyńska 7.

POTRZEBNA uczniwa, zdolna uczni-wa. Pralnia „Jadwiga”, ul. Katedralna nr. 4.

SPRZEDAM dom nowy, 3 mieszkania dubelowe, lub 2, wszystko zaraz do ob-jęcia. Stradom, ul. Ba-torego nr. 27. 3002

OKAZYJNE fortepiano Wiedeński - czarna, kółki, do sprzy-dania. Wiad. Stradom ul. Foraliwskiego 29.

SPRZEDAM dom do sprzedania, może być w dwóch połowach, do sprzedania w Częstochowie, całokąt ceną 58.000 zł.

4 POKOJE 3 pokoje z kuchnią i wygodami, do wynajęcia od zaraz. Wiadomość ul. Waszyngtóna nr. 53.

SKLEP spożywczy - konyalny odstąpię. Wiadomość: Büro „Renoma”. 1591

DOMEK nowy do sprzedania lub wydzierżawienia. Lisi-niec Nowy, ul. Kaszubska nr. 25. 3019

TYLKO ZA 1 ZŁOTY pisze podania wszelkie-go rodzaju em. sekretarz polijci państw., ul. Focha (daw. Zielona) 66.

SPRZEDAM dom w śródmieściu w wolnym mieszkaniem - bardzo tańsz, byle zaraz i ogród margowy, ogro-dzenia. Wiadomość: ul. Waszyngtóna nr. 53, Gołczyński. 3010

DO WYNAJĘCIA 4 pokoje z kuchnią, ul. Dąbrów-skiego 9. Wiadom. m. 2.

WARSZTAT stolarski nieduży kupię, Zielona 24, gimnazjum.

ODNAJME 1 lub 2 nieumeblowane pokoje dny, słoneczne, frontowe. - Tamże do sprzedania: kasa ognio-trwała i biurko dębowe solidnie roboty. Wiadom-ść Katedralna 8 m. 1.

DO WYNAJĘCIA 3 pokoje z kuchnią, balkonem, w górze, front, pięknie. Wiadom. u go-spodarza ul. Dąbrówskie-go nr. 28. 3033

KARTEL ROBOCZY! Dasz sobie raz 44 grosze na gramjanka reklamę, druk i posztę, to robote nam napewno, bo c. nastąpi za tydzień instruktor Baczyski, ul. Pułaskiego nr. 42. 3028

OBIADY od 50 gr. wyjadje Go-spada Ludowa. Aleja 41 w podwórzu. 3029

WAPNO lasowane, stare, 2 złote korzec A. Markowski, ul. Złota nr. 46. 3030

MASZYNE do szycia i 6 krzesel sprzedam tańsz, ulica Narutowicza 36 m. 3.

Dr. M. R. OZEN Choroby skórne wenerycznie leczenia zyskawe. II Aleja nr. 41, od 6-12 i od 2-8.

KUPIĘ kondensator i obiektyw fotograficzny. Bieniasz, III Aleja nr. 54. 1597

DO WYNAJĘCIA 4 pokoje z kuchnią, ul. 7-mia Kamienicy nr. 29, róg ul. św. Barbary.

OKAZYJNE do sprzedania kredens i stół rozsuwany używane i szary nowe, ulica Ogrodowa nr. 39 m. 2, w podwórzu, u stolarka.

ZPOWODU wziędu do sprzedania sypialn z mieszkaniami (pokój z kuchnią) z urządzeniem i towarem za 450 zł. Wiadom. III Aleja nr. 49, Heluska.

ZGUBIONO dowód kolejowy wydany przez Dyr. Warszaw-ską na imię Janina Labanowska. 3009

ZGUBIONO klucz do zamku suchaldowego, ul. Warszawska, Nowy Rynek. Znalazca prosi o zwrot do sklepu „Gońca” za wynagrodzeniem. 3025

NAWOZ - OBORNIK kupię III Aleja 52.

BILETY WIZYTOWE polecia sklep „Gońca” Częstoch. II Aleja 26.

Dr. med. Marja KOHN choroby kobiece i akuszerja po powrocie rozpoczęła przyjęcia **Aleja Wolności 8/5.**

Narody, nie umiejące pracować i oszczędnąć, muszą zniknąć z powierzchni ziemi.

